

ДИРЕКТИВА 2001/29/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 22 май 2001 година

относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 47, параграф 2, членове 55 и 95,

като взеха предвид предложението на Комисията⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Икономическия и социален комитет⁽²⁾,

в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора⁽³⁾,

като имат предвид, че:

(1) Договорът предвижда създаването на вътрешен пазар и установяването на система, която гарантира, че няма нарушаване на конкуренцията във вътрешния пазар. Хармонизирането на законодателствата на държавите-членки в областта на авторското право и сродните му права допринася за постигането на тези цели.

(2) Европейският съвет на заседанието си в Корфу на 24 и 25 юни 1994 г. подчерта необходимостта от създаване на обща и гъвкава правна рамка на ниво Общността, за да се насърчи развитието на информационното общество в Европа. Това изисква, *inter alia*, съществуването на вътрешен пазар на нови продукти и услуги. Важни законови актове на Общността за гарантиране на такава регулаторна рамка са вече приети или предстои да бъдат приети. Авторското право и сродните му права играят важна роля в този контекст, тъй като закрилят и стимулират развитието и търговията на нови продукти и услуги, както и създаването и използването на творческото им съдържание.

(3) Предложеното хармонизиране ще допринесе за прилагането на четирите свободи на вътрешния пазар и се отнася до спазването на основните принципи на правото, и особено на собственост, включително интелектуалната собственост и свободата на изразяване и на обществения интерес.

(4) Хармонизирана правна рамка в областта на авторското право и сродните му права, като се повишава правната сигурност и едновременно с това се осигурява високо ниво на закрила на интелектуалната собственост, ще насърчи

⁽¹⁾ ОВ С 108, 7.4.1998 г., стр. 6 и ОВ С 180, 25.6.1999 г., стр. 6

⁽²⁾ ОВ С 407, 28.12.1998 г., стр. 30

⁽³⁾ Становище на Европейския парламент от 10 февруари 1999 г. (ОВ С 150, 28.5.1999 г., стр. 171), Обща позиция на Съвета от 28 септември 2000 г. (ОВ С 344, 1.12.2000 г., с. 1) и Решение на Европейския парламент от 14 февруари 2001 г. (все още непубликувано в Официален вестник), Решение на Съвета от 9 април 2001 г.

значителни инвестиции в творческите и иновационни дейности, включително в инфраструктурата на мрежи и ще доведе на свой ред до растеж и засилена конкуренция на европейската промишленост, както в областта на предоставянето на съдържание, така и в тази на информационните технологии и по-общо в голям брой промишлени и културни сектори. Това ще гарантира заетостта и насърчи създаването на нови работни места.

(5) Технологичното развитие умножи и разнообрази насоките за творческа дейност, производство и използване. Ако закрилата на интелектуалната собственост не изисква нови концепции, съществуващото законодателство в областта на авторското право и сродните му права следва да бъде адаптирано и допълнено, за да отговори адекватно на икономическата реалност, като нови форми на използване.

(6) Без
хармонизиране на ниво Общността, законодателните дейности на национално ниво, които вече са започнати в редица държави-членки, за да се отговори на технологичните предизвикателства, биха могли да доведат до значителни различия в закрилата и чрез тях до ограничения на свободното движение на услуги и стоки, които съдържат, или се основават на интелектуална собственост, което би предизвикало ново фрагментиране на вътрешния пазар и законодателна несъгласуваност. Последиците от такива законодателни несъответствия и правна несигурност ще станат по-значителни с по-нататъшното развитие на информационното общество, което вече значително е увеличило трансграничното ползване на интелектуална собственост. Това развитие следва да продължи. Значителните правни несъответствия и несигурност по отношение на закрилата могат да затруднят осъществяването на икономии от мащаба за нови продукти и услуги, съдържащи авторско право и сродните му права.

(7) Правната рамка на Общността за закрила на авторското право и сродните му права трябва, следователно, да бъде също адаптирана и допълнена, доколкото е необходимо, за безпрепятственото функциониране на вътрешния пазар. За тази цел, тези национални разпоредби в областта на авторското право и сродните му права, които се различават в значителна степен във всяка държава-членка, или които пораждат правна несигурност, възпрепятстваща безпрепятственото функциониране на вътрешния пазар и правилното развитие на информационното общество в Европа, следва да бъдат адаптирани, като е важно да се избегне държавите-членки да реагират по несъгласуван начин на технологичното развитие. В замяна на това, не е необходимо да се премахнат или предотвратят различия, които не засягат неблагоприятно функционирането на вътрешния пазар.

(8) Различните социални, обществени и културни последици на информационното общество изискват да се вземат предвид специфичните характеристики на съдържанието на продуктите и услугите.

(9) Всяка хармонизация на авторското право и сродните му права трябва да се основава на висока степен на закрила, тъй като такива права са основни за интелектуалното творчество. Тяхната защита спомага, за да гарантира поддържането и развитието на творческия процес в интерес на авторите, артистите-изпълнители, продуценти, потребителите, културата,

промишлеността и публиката като цяло. Интелектуалната собственост следователно е призната за неразделна част от собствеността.

(10) Ако авторите или артистите-изпълнители следва да продължат творческата си и артистична работа, те трябва да получат съответно възнаграждение за използването на техните произведения, както и продуцентите, за да бъдат в състояние да финансират това произведение. Инвестициите, необходими за създаването на продукти като звукозаписи, филми или аудио-визуално произведение, и на услуги, като услугите „до поискване”, са значителни. Необходима е адекватна правна закрила на правата върху интелектуална собственост, за да се гарантира наличието на такова възнаграждение, и за да се гарантира възможността за задоволителна възвръщаемост от тези инвестиции.

(11) Строга и ефективна система за защита на авторското право и сродните му права е един от основните начини, които позволява да се гарантира на европейското културно творчество и продуцентство получаването на необходимите средства и да се запази независимостта и достойнството на творците и изпълнителите.

(12) Адекватната защита на произведенията, обект на авторското право и обектите на сродните му права, е също от голямо значение от културна гледна точка. Член 151 от Договора изисква Общността да отчита културните аспекти в своите действия.

(13) Общо търсене и съгласувано прилагане на европейско равнище на технически мерки за защита на произведения и други закриляни обекти и за гарантиране на необходимата информация за правата придобиват голямо значение, доколкото тези мерки имат за крайна цел прилагането на принципите и гаранциите, установени в закона.

(14) Настоящата директива следва да насърчи разпространението на знанието и културата чрез закрила на произведения и други закриляни обекти, като се предвиждат изключения или ограничения в обществен интерес за целите на образованието и преподаването.

(15) Дипломатическата конференция, която се проведе под егидата на Световната организация за интелектуална собственост (СОИС) през декември 1996 г. доведе до приемането на два нови договора, а именно „Договора на СОИС за авторското право” и „Договора на СОИС за изпълнения и звукозаписи”, разглеждащи съответно закрилата на автори и закрилата на изпълнители и продуценти на звукозаписи. Тези договори актуализират международната закрила на авторското право и на сродните му права в значителна степен, а именно по отношение на така-наречения „електронен бележник” и усъвършенства средствата за борба с пиратството в световен мащаб. Общността и голяма част от държавите-членки вече са подписали договорите и е в ход процесът за изготвяне на процедури за ратификация на договорите от Общността и държавите-членки. Настоящата директива също има за цел прилагането на някои от новите международни задължения.

(16) Въпросът за отговорността за дейности, осъществени в среда на мрежа, се отнася не само до авторското право и сродните му права, но и до други области като клевета, заблуждаваща реклама или имитация на търговските марки. Този въпрос се разглежда хоризонтално в Директива 2000/31/ЕО на

Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2000 г. за някои правни аспекти на услугите на информационното общество, и по-специално на електронната търговия във вътрешния пазар („Директива за електронната търговия”)⁽⁴⁾, която изяснява и хармонизира различни правни въпроси, отнасящи се до услугите на информационното общество, включително електронната търговия. Настоящата директива следва да бъде приложена в срок, аналогичен на този, определен за директивата за електронната търговия, тъй като упомената по-горе директива предвижда хармонизирана рамка от принципи и разпоредби, отнасящи се, *inter alia*, до важни части на настоящата директива. Настоящата директива не накърнява разпоредбите, отнасящи се до отговорността в тази директива.

(17) Необходимо е, особено в светлината на изискванията, произтичащи от цифровата среда, да се гарантира, че организациите за колективно управление постигат по-високо ниво на рационализация и прозрачност по отношение на спазването на правилата на конкуренцията.

(18) Настоящата директива не накърнява правилата, които съществуват в държавите-членки по отношение на управлението на правата, като разширени колективни лицензи.

(19) Моралните права на титулярите на права следва да се упражняват съгласно законодателството на държавите-членки и разпоредбите на Бернската конвенция за закрила на литературните и художествени произведения, Договора на СОИС за авторско право и Договора на СОИС за изпълнения и звукозаписи. Такива морални права остават извън обхвата на настоящата директива.

(20) Настоящата директива се основава на принципите и правилата, вече установени в директиви, понастоящем в сила в тази област, и по-специално Директиви 91/250/ЕИО⁽⁵⁾, 92/100/ЕИО⁽⁶⁾, 93/83/ЕИО⁽⁷⁾ и 96/9/ЕО⁽⁸⁾ и развива тези принципи и правила и ги поставя в контекста на информационното общество. Разпоредбите на настоящата директива следва да се прилагат без да се накърняват разпоредбите на гореупоменатите директиви, освен ако не е предвидено друго в настоящата директива.

(21) Настоящата директива следва да определи приложното поле на действията, предмет на правото на възпроизвеждане по отношение на различни бенефициенти. Това следва да се извърши в съответствие с достиженията на правото на Европейския съюз. Необходимо е да се даде на тези действия широко определение, за да се гарантира правна сигурност във вътрешния пазар.

(22) Целта за оказване на адекватна подкрепа на разпространението на културата не трябва да бъде постигната, като се жертва строгата закрила на

⁽⁴⁾ ОВ L 178, 17.7.2000 г., стр. 1

⁽⁵⁾ Директива 91/250/ЕИО на Съвета от 14 май 1991 г. относно правната защита на компютърните програми (ОВ L 122, 17.5.1991 г., стр. 42). Директива, последно изменена с Директива 93/98/ЕИО.

⁽⁶⁾ Директива 92/100/ЕИО на Съвета от 19 ноември 1992 г. относно правото на използване и правото на заемане и за някои права, отнасящи се до авторското право в областта на интелектуалната собственост (ОВ L 346, 27.11.1992 г., стр. 61). Директива, последно изменена с Директива 93/98/ЕИО.

⁽⁷⁾ Директива 93/83/ЕИО на Съвета от 27 септември 1993 г. относно координацията на някои правила, отнасящи се до авторското право и сродните му права, приложими за спътниково излъчване и кабелно предаване (ОВ L 248, 6.10.1993 г., стр. 15)

⁽⁸⁾ Директива 96/9/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 1996 г. относно правната закрила на базата данни (ОВ L 77, 27.3.1996 г., стр. 20)

правата или като се толерират незаконни форми на разпространение на имитирани или пиратски произведения на изкуството.

(23) Настоящата директива следва да хармонизира в по-голяма степен правото на автора на съобщаване на публиката. Настоящото право следва да се разбира в широк смисъл, като обхваща всяко съобщаване на публиката, която не присъства на мястото, откъдето произхожда разгласяването. Това право следва да обхваща всяко такова предаване или препредаване на произведение на публиката по жичен или безжичен път, включително аудио-визуално излъчване. Това право не обхваща други действия.

(24) Правото да се предоставят на разположение на публиката закриляни обекти, посочени в член 3, параграф 2 следва да се разбира като обхващащо всички действия на предоставяне на такъв обект на разположение на публиката, която не присъства на мястото, откъдето произхожда акта на предоставяне на разположение и като необхващащо други действия.

(25) Правната несигурност по отношение на естеството и нивото на закрила на действия на предаване при поискване по мрежи, на произведения, закриляни от авторското право и на обекти, закриляни от сродните му права, следва да бъде преодоляна, като се предвиди хармонизирана закрила на ниво Общността. Следва да бъде ясно, че всички притежатели на права, признати съгласно настоящата директива, имат изключителното право да предоставят на разположение на публиката произведения, закриляни от авторското право или друг закрилян обект, чрез интерактивни предавания при поискване. Такива интерактивни предавания при поискване се характеризират с факта, че всеки може да има достъп до тях от място и във време, което той избира индивидуално.

(26) По отношение на предоставяне на разположение на услуги при поискване от радио- и телевизионните организации на собствени програми, съдържащи музика от търговски звукозаписи като неразделна част от тези продукции, трябва да се насърчи сключването на колективни договори за лицензиране, за да се улесни уреждането на съответните права.

(27) Самото предоставяне на физически съоръжения, които имат за цел да позволят или реализират разгласяването, не представлява само по себе си разгласяване по смисъла на настоящата директива.

(28) Закрилата на авторското право съгласно настоящата директива включва изключителното право върху контрола на разпространението на произведение върху материализиран носител. Първата продажба в Общността на оригинала на произведение или на копия от него от притежателя на правото или с негово съгласие изчерпва правото на контрол върху препродажбата на този предмет в Общността. Това право следва да не се изчерпва по отношение на оригинала или на копия от него, продадени от притежателя на правото или с негово съгласие извън Общността. Правото на използване и правото на отдаване под наем за автори са установени в Директива 92/100/ЕИО. Правото на разпространение, предвидено в настоящата директива, не накърнява разпоредбите, отнасящи се до правото на използване и правото на отдаване под наем, съдържащи се в глава I от тази директива.

(29) Въпросът за изчерпване на правото не възниква в случая на услуги, и по-специално на он-лайн услуги. Това също се прилага за материализирано копие

на произведение или друг обект, реализиран от ползвател на такава услуга със съгласието на притежателя на право. Следователно, същото се отнася до използването и отдаването под наем на оригинала и на копията на произведения или друг обект, които са услуги по своята същност. За разлика от CD-ROM или CD-I, при които интелектуалната собственост е включена в материалния носител, а именно стока, всяка он-лайн услуга е в действителност акт, който следва да подлежи на разрешително, когато авторското право или сродните му права предвиждат това.

(30) Правата, посочени в настоящата директива, могат да бъдат прехвърлени, преотстъпени или да бъдат предмет на договорни лицензии, без да се накърнява съответното национално законодателство в областта на авторското право и сродните му права.

(31) Трябва да се поддържа справедлив баланс между правата и интересите на различните категории притежатели на права, както и на различните категории притежатели на права и ползватели на закриляни обекти. Съществуващите изключения и ограничения по отношение на правата, както са определени от държавите-членки, следва да бъдат преоценени с оглед на новата електронна среда. Съществуващите различия в изключенията и ограниченията по отношение на някои ограничени действия имат пряко отрицателно въздействие върху функционирането на вътрешния пазар в областта на авторското право и сродните му права. Такива различия могат да се задълбочат с оглед на по-нататъшното развитие на трансграничното използване на произведения и презграничните дейности. За да се гарантира правилното функциониране на вътрешния пазар, такива изключения и ограничения следва да бъдат определяни по-хармонично. Степента на тяхната хармонизация следва да се основава на въздействието им върху безпрепятственото функциониране на вътрешния пазар.

(32) Настоящата директива съдържа изчерпателен списък на изключенията и ограниченията по отношение на правото на възпроизвеждане и правото на публично съобщаване. Някои изключения или ограничения се прилагат само за правото на възпроизвеждане, ако е уместно. Този списък отчита надлежно различните правни традиции на държавите-членки, като в същото време цели гарантирането на функциониращ вътрешен пазар. Държавите-членки следва да постигнат съгласувано прилагане на тези изключения и ограничения, които ще бъдат оценени при бъдещото преразглеждане на разпоредбите относно прилагането.

(33) Изключителното право на възпроизвеждане следва да е предмет на изключение, за да се разрешат някои действия на временно възпроизвеждане, които имат инцидентен или преходен характер, съставляващи неразделна и основна част от технологичния процес и се извършват с единствената цел да позволят ефективно предаване в мрежа между трети страни от посредник или законно използване на произведение или друг закрилян обект. Съответните действия на възпроизвеждане не би следвало да имат собствена икономическа стойност. Доколкото отговарят на тези условия, това изключение обхваща изключения, които позволяват осъществяването на „прелистване” (браузинг), както и действия на кашинг, включително тези, които позволяват ефективното функциониране на системите за предаване, при условие, че посредникът не изменя информацията и не пречи на законното използване на технологията, широко призната и използвана от промишлеността за получаване на данни за

използването на информацията. Използване се счита за законно, когато е разрешено от титуляра на права или не е ограничено от закона.

(34) Държавите-членки следва да имат правото да предвидят някои изключения или ограничения в някои случаи като използването за образователни или научноизследователски цели в полза на държавните учреждения като библиотеките и архивите, с цел отразяване на актуални събития, за цитиране, за използване от лица с увреждания, за целите на обществената безопасност и за целите на административни или съдебни производства.

(35) В някои случаи на изключения или ограничения притежателите на права следва да получат справедливо обезщетение, за да бъдат обезщетени в достатъчна степен за използването на произведенията им или на други закриляни обекти. При определянето на формата, на подробните условия и възможното ниво на такова справедливо обезщетение, следва да се отчетат конкретните обстоятелства за всеки случай. За оценяване на тези обстоятелства полезен критерий би бил потенциалната вреда за притежателите на права, произтичаща от въпросното действие. В случаи, когато притежателите на права вече са получили плащане под друга форма, например като част от лицензионна такса, конкретно или специфично плащане би могло да не се дължи. Нивото на справедливо обезщетение следва изцяло да вземе предвид степента на използване на техническите мерки за защита, определени в настоящата директива. В някои случаи, когато накърняването на титуляра на права е минимална, би могло да не възниква задължение за плащане.

(36) Държавите-членки могат също да предвидят справедливо обезщетение за притежатели на права, когато прилагат незадължителните разпоредби за изключения или ограничения, които не изискват такова обезщетение.

(37) Съществуващите национални режими в областта на репрографията не създават големи препятствия за вътрешния пазар. На държавите-членки трябва да се разреши да предвидят изключение или ограничение по отношение на репрографията.

(38) На държавите-членки следва да се разреши да предвидят изключение или ограничение по отношение на правото на възпроизвеждане за някои видове възпроизвеждане на аудио, визуален или аудио-визуален материал, за лично използване, придружено от справедливо обезщетение. Това може да включва въвеждането или поддържането на схеми за възнаграждение за обезщетяване на притежателите на права за претърпените вреди. Въпреки, че различията между тези схеми за възнаграждение засягат функционирането на вътрешния пазар, тези различия по отношение на възпроизвеждане за лично използване по аналогов път не би трябвало да оказват значително въздействие върху развитието на информационното общество. Копирането за лично ползване по цифров път може да е по-разпространено и да има по-големи икономически последици. Поради това, следва да се отдаде необходимото внимание на различията между цифровото и аналогово копиране за лично ползване и да се направи разграничение между тях в някои аспекти.

(39) Когато се прилага изключението или ограничението за копиране за лично ползване, държавите-членки следва да отдадат необходимото внимание на технологичното и икономическо развитие, и по-специално по отношение на

цифровото копиране за лично използване и схемите за възнаграждение, когато съществуват технически мерки за ефикасна защита. Тези изключения или ограничения не следва да възпрепятстват използването на технически мерки или тяхното прилагане срещу всяко действие на заобикаляне на закона.

(40) Държавите-членки могат да предвидят изключение или ограничение в полза на някои учреждения с нестопанска цел като обществено достъпни библиотеки и други аналогични институции, както и архивите. От друга страна, това следва да се ограничи до някои специални случаи, обхванати от правото на възпроизвеждане. Такова изключение или ограничение не следва да обхваща ползване, извършвано се в контекста на он-лайн доставка на закриляни произведения или други закриляни обекти. Настоящата директива следва да не накърнява правото на държавите-членки да дерогират изключителното право на публично заемане в съответствие с член 5 от Директива 92/100/ЕИО. Поради това, следва да се насърчават конкретни договори или лицензии, които, без да нарушават равновесието, са благоприятни за такива учреждения и осъществяването на тяхната задача за разпространение.

(41) При прилагане на изключението или ограничението по отношение на записи с инцидентен характер, извършвани от излъчващи организации, уточнено е, че съоръженията на излъчващата организация включват тези на лице, действащо от името и под отговорността на излъчващата организация.

(42) При прилагане на изключението или ограничението за нетърговски образователни и научноизследователски цели, включително дистанционно обучение, нестопанският характер на въпросната дейност следва да бъде определена от тази дейност като такава. Организационната структура и начините за финансиране на съответното учреждение не са решаващи фактори в това отношение.

(43) Във всеки случай е важно държавите-членки да приемат всички необходими мерки за улесняване на достъпа до произведения на лица с увреждания, които представляват пречка при използването на самите произведения и да се обърне особено внимание на достъпните формати.

(44) Когато се прилагат изключенията и ограниченията, предвидени в тази директива, това следва да се извършва в съответствие с международните задължения. Такива изключения и ограничения не може да се прилагат по начин, който накърнява законните интереси на притежателя на права или противоречи на нормалното използване на неговото произведение или на друг обект. Предвиждането на такива изключения или ограничения от държавите-членки следва, по-специално, надлежно да отразява нарасналото икономическо въздействие, което може да имат такива изключения или ограничения в контекста на новата електронна среда. Следователно, обхватът на някои изключения или ограничения, може да е необходимо да бъде още по-ограничен по отношение на ново използване на произведения, закриляни от авторското право или други закриляни обекти.

(45) Изключенията и ограниченията, посочени в член 5, параграфи 2, 3 и 4 не следва, въпреки това, да предотвратят определянето на договорните отношения, имащи за цел осигуряването на справедливо обезщетение за притежателите на права, доколкото националното законодателство го позволява.

(46) Използването на посредничество би могло да помогне на ползвателите и притежателите на права да решат споровете. Комисията, в сътрудничество с държавите-членки в рамките на Комитета за контакти, следва да проведе проучване, за да разгледа нови правни средства за уреждане на спорове по отношение на авторското право и сродните му права.

(47) Технологичното развитие ще позволи на притежателите на права да използват технически мерки, които имат за цел да предотвратят или ограничат действия, които не са разрешени от титулярите на авторско право, на някои от сродните му права или на право *sui generis* върху база данни. Въпреки това, съществува опасност, че биха могли да бъдат извършени незаконни дейности, за да се позволи или улесни заобикалянето на техническата защита, предвидена от тези мерки. За да се избегнат фрагментирани правни подходи, които могат да възпрепятстват функционирането на вътрешния пазар, необходимо е да се предвиди хармонизирана правна закрила срещу действия на заобикалянето на ефективните технически мерки и срещу предоставянето на устройства или услуги за тази цел.

(48) Такава правна закрила следва да бъде осигурена по отношение на техническите мерки, които ефективно ограничават неразрешени действия от притежателите на авторско право, сродни права или на *sui generis* право върху база данни, без, въпреки това, да се възпрепятства нормалната работа на електронното оборудване и неговото технологично развитие. Такава правна закрила не предполага задължение да се приведат в съответствие съоръженията, продуктите, компонентите или услугите с техническите мерки, доколкото споменатите съоръжения, продукти, компоненти или услуги не попадат под забраната на член 6. Такава правна закрила следва да спазва принципа на пропорционалност и не следва да забранява тези устройства или дейности, които имат търговско значима цел или използване, различна от заобикалянето на техническата защита. И по-специално, защитата не следва да възпрепятства изследванията в областта на криптографията.

(49) Правната закрила на технологичните мерки не накърнява прилагането на национални разпоредби, които могат да забранят личното притежаване на устройства, продукти или компоненти, предназначени за заобикаляне на технически мерки.

(50) Такава хармонизирана правна закрила не засяга специфичните разпоредби за закрила, предвидена съгласно Директива 91/250/ЕИО. И по-специално, тя не следва да се прилага за защитата на технологичните мерки, използвани във връзка с компютърни програми, която изключително се разглежда в тази директива. Тя не следва нито да възпрепятства, нито да попречи на развитието или използването на всяко средство за заобикаляне на техническа мярка, която е необходима да направи възможно предприемането на действия в съответствие с условията на член 5, параграф 3 или член 6 от Директива 91/250/ЕИО. Членове 5 и 6 от тази директива единствено определят изключения от изключителните права, приложими към компютърните програми.

(51) Правната закрила на техническите мерки се прилага без да се накърнява обществения ред, както е определено в член 5 или обществената сигурност. Държавите-членки следва да насърчават доброволните мерки, предприети от притежателите на права, включително сключването и изпълнението на

споразумения между притежателите на права и други заинтересовани страни, за да се позволи постигането на целите на някои изключения или ограничения, предвидени в националното законодателство в съответствие с настоящата директива. При отсъствието на такива доброволни мерки или на споразумения от този вид в разумен срок държавите-членки следва да предприемат подходящи мерки, за да осигурят притежателите на права да предоставят на бенефициентите на упоменатите изключения или ограничения подходящи средства, за да извлекат полза от тях, като изменят приложена техническа мярка или чрез други средства. Въпреки това, за да се предотврати злоупотреба с такива мерки, взети от притежателя на права, включително в рамките на споразуменията, или взети от държава-членка, всички технически мерки, приложени в изпълнение на такива мерки, следва да се ползват от правна закрила.

(52) По същия начин, при прилагането на изключение или ограничение за копиране за лично ползване в съответствие с член 5, параграф 2, буква б), държавите-членки следва да насърчават използването на доброволни мерки, за да позволят постигането на целите на такова изключение или ограничение. Ако, в разумен срок не се вземат такива доброволни мерки, които да направят възможно възпроизвеждането за лично ползване, държавите-членки могат да вземат мерки, които да позволят на бенефициентите на съответното изключение или ограничение да се възползват от него. Доброволни мерки, взети от притежателите на права, включително споразумения между притежателите на права и други заинтересовани страни, както и мерки, взети от държавите-членки, не възпират притежателите на права да използват технически мерки, които са съвместими с изключенията или ограниченията за копирането за лично ползване в националното законодателство в съответствие с член 5, параграф 2, буква б), като се взима предвид условието за справедливо обезщетение съгласно тази разпоредба и възможното разграничаване между различните условия на използване в съответствие с член 5, параграф 5, като например контролиране на броя на екземплярите. С цел да се предотврати злоупотреба с тези мерки, всички технически мерки, приложени в тяхно изпълнение, следва да се ползват с правна закрила.

(53) Закрилата на техническите мерки следва да гарантира сигурна среда за предлагането на интерактивни услуги до поискване по такъв начин, че да се осигури публичен достъп до произведенията или други обекти на място и във време самостоятелно избрано от публиката. Когато такива услуги се уреждат от договорни разпоредби, първа и втора алинея на член 6, параграф 4 следва да не се прилагат. Неинтерактивни форми на он-лайн използване следва да останат обект на тези разпоредби.

(54) Важен напредък е отбелязан в международната стандартизация на техническите системи за идентификация на произведения и закриляни обекти в цифров формат. В среда, в която мрежите заемат все по-голямо място, разликите между техническите мерки биха могли да доведат до несъвместимост между системите в Общността. Съвместимостта и взаимодействието на различните системи следва да бъдат насърчавани. Желателно би било в много голяма степен да се насърчи развитието на глобални системи.

(55) Технологичното развитие ще улесни разпространението на произведения, в частност по мрежи, и това ще породи необходимостта

притежателите на права да идентифицират по-добре произведението или друг обект, автора или друг притежател на права и да предоставят информация за условията на използване на произведението или друг обект, за да се улесни управлението на правата, които са им присъщи. Притежателите на права следва да бъдат насърчавани да използват знаци, означаващи, освен информацията, посочена по-горе, *inter alia*, разрешителното им, когато произведенията или други закриляни обекти се разпространяват по мрежите.

(56) Въпреки това съществува опасност от извършване на незаконни дейности, които имат за цел премахване или изменение на представената в електронен вид информация за управлението на правата, отнасяща се за произведението или обекта, или имаща за цел да разпространи, внесе за разпространение, излъчи, публично да разгласи или предостави на разположение произведения или други закриляни обекти, от които такава информация е била премахната без разрешение. За да се избегнат фрагментирани правни подходи, които могат потенциално да възпрепятстват функционирането на общия пазар, необходимо е да се предвиди хармонизирана правна закрила срещу дейности от такова естество.

(57) Системите за информация относно режима на правата, посочени по-горе, могат, в зависимост от тяхното проектиране, да обработват лични данни за схемите за потребление на закрилян обект от гражданите и позволяват наблюдение на поведение он-лайн. Тези технически средства, следва, в техническите им функции, да включват принципите на защита на личния живот съгласно Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. относно защита на физическите лица при обработка на лични данни и за свободно движение на тези данни⁽⁹⁾.

(58) Държавите-членки следва да предвиждат ефективни санкции и средства за правна защита при накърняване на правата и задължения, определени в настоящата директива. Те следва да вземат всички необходими мерки, за да гарантират прилагането на тези санкции и правни средства за защита. Предвидените санкции следва да бъдат ефективни, пропорционални и разубеждаващи и следва да включват възможност за предявяване на претенции за щети и/или съдебно постановяване на запрещение и, ако е уместно, изземване на материала, предмет на нарушението.

(59) В цифровата среда, и по-специално, услугите на посредници, могат да се използват все повече от трети лица за извършване на нарушения. В много случаи, такива посредници са в състояние да сложат край на тези нарушения. Следователно, без да се накърняват никакви други санкции или средства за правна защита, които могат да използват, притежателите на права трябва да имат възможност да поискат съдебна забрана по отношение на посредник, който предава в мрежа фалшификат на закрилено произведение или закрилян предмет, който е извършен от трето лице. Тази възможност следва да бъде предвидена, дори когато действията на посредника са обект на изключения съгласно член 5. Редът и условията, отнасящи се до такава съдебна забрана би трябвало да се определят от националното законодателство на държавите-членки.

(60) Закрилата, предвидена в настоящата директива следва да не накърнява националните правни разпоредбите или разпоредбите на Общността в други

⁽⁹⁾ ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31

области като индустриалната собственост, защита на данните, услугите за условен достъп, достъп до обществени документи и правилото за хронология на използване на медиите, което може да се отрази на закрилата на авторското право или на сродните му права.

(61) С цел да спази Договора на СОИС за изпълненията и звукозаписите, Директиви 92/100/ЕИО и 93/98/ЕИО следва да бъдат изменени,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

ЦЕЛ И ПРИЛОЖНО ПОЛЕ

Член 1

Обхват

1. Настоящата директива се отнася до правната закрила на авторското право и на сродните му права в рамките на вътрешния пазар, като се поставя особено ударение върху информационното общество.

2. С изключение на случаите, посочени в член 11, настоящата директива запазва и не засяга по никакъв начин съществуващите разпоредби на Общността, отнасящи се до:

- а) правната закрила на компютърните програми;
- б) право на използване, право на отдаване под наем и някои права, отнасящи се до авторското право в областта на интелектуалната собственост;
- в) авторското право и сродните му права, приложими към излъчването на програми чрез спътник и препредаване чрез кабел;
- г) срокът на закрила на авторското право и някои сродни права;
- д) правната закрила на бази данни.

ГЛАВА II

ПРАВА И ИЗКЛЮЧЕНИЯ

Член 2

Право на възпроизвеждане

Държавите-членки предвиждат изключителното право да разрешават или забраняват пряко или непряко, временно или постоянно възпроизвеждане по какъвто и да е начин и под каквато и да е форма, изцяло или частично:

- а) за авторите - на техните произведения;

- б) за артистите-изпълнители – на фиксирането на техните изпълнения;
- в) за продуценти на звукозаписи - на техните звукозаписи;
- г) за продуцентите на първото фиксиране на филми, по отношение на оригинала и копията на техните филми;
- д) за радио- и телевизионните организации, за фиксирането на техните излъчвания, независимо дали тези излъчвания са предавани по жичен път или по въздуха, включително чрез кабел или спътник.

Член 3

Право на публично разгласяване на произведения и право на предоставяне на публично разположение на други закриляни обекти

1. Държавите-членки предоставят на авторите изключително право да разрешават или забраняват публичното разгласяване на техни произведения по жичен или безжичен път, включително предоставяне на публично разположение на техни произведения по такъв начин, че всеки може да има достъп до тях от място и във време, самостоятелно избрани от него.
2. Държавите-членки предвиждат за авторите изключително право да разрешават или забраняват предоставяне на публично разположение по жичен или безжичен път, по такъв начин, че всеки да има достъп до тях от място и във време, самостоятелно избрани от него:
 - а) за изпълнителите – на фиксиранията на техните изпълнения;
 - б) за продуценти на звукозаписи - на техните звукозаписи;
 - в) за продуцентите на първото фиксиране на филми, на оригинала и копията на техните филми;
 - г) за радио- и телевизионните организации, за фиксирането на техните излъчвания, независимо дали тези излъчвания са предавани по жичен път или по въздуха, включително чрез кабел или спътник.
3. Правата, посочени в параграфи 1 и 2, не се изчерпват чрез акт на публично разгласяване или предоставяне на публично разположение, както е определено в настоящия член.

Член 4

Право на разпространение

1. Държавите-членки предвиждат за авторите по отношение на оригинала на техните произведения или на техни копия изключителното право да разрешават или забраняват всякаква форма на публично разпространяване чрез продажба или по друг начин.

2. Правото на разпространение не се изчерпва в Общността по отношение на оригинала или копия от произведението, с изключение когато първата продажба или друго прехвърляне на собствеността в Общността на този обект се извършва от притежателя на права или с неговото съгласие.

Член 5

Изключения и ограничения

1. Временни действия на възпроизвеждане, посочени в член 2, които имат преходен или инцидентен характер, които представляват неразделна и съществена част от технологичния процес и чиято единствена цел е да позволи:

- а) предаването в мрежа между трети лица чрез посредник; или
- б) законно използване на произведение или закрилян обект, и които нямат самостоятелно стопанско значение, се освобождават от правото на възпроизвеждане, предвидено в член 2.

2. Държавите-членки могат да предвидят изключения или ограничения от правото на възпроизвеждане, предвидено в член 2 в следните случаи:

- а) по отношение на възпроизвеждане върху хартия или друг подобен носител, извършено чрез каквато и да е фотографска техника или някакъв друг процес, който има подобни резултати с изключение на нотни листове, при условие, че притежателите на права получават справедливо обезщетение;
- б) по отношение на възпроизвеждане върху какъвто и да е носител, извършвано от физическо лице за лично ползване и за цели, които нямат пряко или косвено търговски характер, при условие, че притежателите на права получават справедливо обезщетение, което отчита прилагането или неприлагането на технически мерки, посочени в член 6 по отношение на съответните произведения или обект;
- в) по отношение на специфични действия на възпроизвеждане, извършвани от общодостъпни библиотеки, учебни заведения или музеи или от архивни учреждения, които нямат за цел пряка или непряка икономическа или търговска изгода;
- г) по отношение на временни записи на произведения, извършени от радио- и телевизионни организации чрез техни собствени средства и за собствените им предавания; съхраняването на записи в официален архив може да бъде позволено с оглед на изключителната им документална стойност;
- д) по отношение на възпроизвеждане на излъчвания, извършвани от социални заведения с нестопанска цел, болници или затвори, при условие, че притежателите на права получават справедливо обезщетение.

3. Държавите-членки могат да предвидят изключения или ограничения по отношение на правата, предвидени в членове 2 и 3, в следните случаи:

- а) използване с единствена цел за илюстриране при преподаване или научно-изследователски изследвания, с уговорка да се посочи източника, освен ако това не се окаже невъзможно, включително името на автора, доколкото е оправдано от преследваната нетърговска цел.
- б) използване в полза на хора с увреждания, което е пряко свързано с увреждането и няма търговски характер, доколкото се изисква от конкретното увреждане;
- в) възпроизвеждане от пресата, разгласяване на обществото (публиката) или предоставяне на разположение на публикувани статии по актуални икономически, политически или религиозни въпроси или излъчени произведения или други закриляни обекти от същия характер, в случаи, когато такова използване не е изрично запазено и доколкото източникът, включително името на автора е посочено или използването на произведения или други закриляни обекти във връзка със съобщаването на актуални събития, доколкото е оправдано от преследваната цел за информираност и доколкото източникът, включително името на автора, е посочено, освен ако това се окаже невъзможно.
- г) цитати за целите като критика или обзор, при условие, че се отнасят до произведение или друг закрилян обект, който вече е предоставен законно на разположение на публиката, и че, освен ако това се окаже невъзможно, е посочен източникът, включително името на автора, и че тяхното използване е в съответствие със справедливата практика и доколкото се изисква от конкретната цел;
- д) използване за целите на обществената сигурност или за гарантиране на правилно протичане или отразяване на административно или съдебно производство или парламентарна практика;
- е) използване на политически речи както и откъси от публични лекции или подобни произведения или закриляни обекти, доколкото е оправдано от целта на информираност и при условие, че източникът, включително името на автора е посочено, с изключение, когато това се окаже невъзможно.
- ж) използване по време на религиозни церемонии или официални церемонии, организирани от обществената власт;
- з) използване на произведения на архитектурата или скулптурата, създадени с цел да бъдат поставени постоянно на обществени места;
- и) случайно включване на произведение или на друг закрилян обект в друг продукт;
- к) използване с цел рекламиране на публично представяне или продажба на произведения на изкуството, доколкото е необходимо за рекламирането на събитието, с изключение на друго използване с търговска цел;
- л) използване за целите на карикатурата, пародията или имитацията на друго литературно произведение;
- м) използване във връзка с демонстрация или ремонт на оборудване;

н) използване на произведение на изкуството под формата на сграда или чертеж или план на сграда за целите на реконструкцията на сградата;

о) използване чрез разгласяване или предоставяне на разположение за целите на частно изследване или проучване на отделни лица от публиката чрез специализирани терминали в помещенията на ведомствата, посочени в параграф 2, буква в) на произведения или други закриляни обекти, които са част от тяхната колекция и не подлежат на условията за покупка или лицензия;

п) използване в някои други по-маловажни случаи, за които вече съществуват изключения или ограничения в националното законодателство, при условие, че те се отнасят само за аналогично използване и не засягат свободното движение на стоки и услуги в Общността, без да се накърняват другите изключения и ограничения, съдържащи се в настоящия член.

4. Когато държавите-членки могат да предвидят изключение или ограничения по отношение на правото за възпроизвеждане съгласно параграфи 2 и 3, те могат също да предвидят изключение или ограничение по отношение на правото на разпространение, както е посочено в член 4, доколкото е оправдано от целта на разрешеното възпроизвеждане.

5. Изключенията и ограниченията, предвидени в параграфи 1, 2, 3 и 4 се прилагат само в някои специални случаи, които не засягат нормалното използване на произведението или друг закрилян обект и не засягат неоправдано законните интереси на притежателя на права.

ГЛАВА III

ЗАЩИТА НА ТЕХНОЛОГИЧНИТЕ МЕРКИ И ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО РЕЖИМА НА ПРАВА

Член 6

Задължения по отношение на техническите мерки

1. Държавите-членки предвиждат адекватна правна защита срещу заобикалянето на всяка ефективна технологична мярка, която лицето извършва, като знае или има достатъчно основания да счита, че тя/той преследва тази цел.

2. Държавите-членки предвиждат адекватна правна защита срещу производството, вноса, разпространението, продажбата, наемането, рекламата за продажба или наемане или притежаване за търговски цели на устройства, продукти или компоненти или предоставянето на услуги, които:

а) насърчават, рекламират или продават с цел заобикаляне на защитата, или

б) имат само ограничена търговско значима цел или използване, различно от заобикаляне на защитата, или

в) са предимно проектирани, произведени, адаптирани или осъществени с цел да позволят или улеснят заобикалянето на защитата на всяка ефикасна техническа мярка.

3. За целите на настоящата директива изразът „технологична мярка” означава технология, устройство или компонент, който в нормалния ход на работата си е предназначен да предотврати или ограничи действия по отношение на произведения или други обекти, защитени от закона, които не са разрешени от притежателя на авторско право или право, сродно на авторското право, както предвижда закона, или на правото *sui generis*, предвидено в глава III от Директива 96/91/ЕО. Технологичните мерки се считат за „ефективни”, когато закриляно произведение или друг закрилян от закона обект, е контролиран от титулярите на права чрез прилагането на контрол на достъпа или защитен процес, като кодиране, замъгляване или друго преобразуване на произведението или на друг обект, закрилян от закона или механизъм за контрол върху копие, който постига целта за защита.

4. Независимо от правната защита, предвидена в параграф 1, при липсата на доброволни мерки, взети от притежателите на права, включително споразумения между притежателите на права и други заинтересовани страни, държавите-членки вземат съответни мерки, за да гарантират притежателите на права да предоставят на бенефициента изключение или ограничение, предвидено в националното законодателство в съответствие с член 5, параграф 2, буква а), параграф 2, буква в), параграф 2, буква г), параграф 2, буква д), параграф 3, буква б) или параграф д), средствата за ползване на изключението или ограничението, доколкото е необходимо да се възползват от това изключение или ограничение и когато бенефициентът има законен достъп до защитеното произведение защитения от закона обект.

Държава-членка може да вземе такива мерки по отношение на бенефициент на изключение или ограничение, предвидено в съответствие с член 5, параграф 2, буква б), освен ако възпроизвеждането за лично ползване е било направено вече възможно от притежателите на права доколкото е необходимо, за да се ползва съответното изключение или ограничение и в съответствие с разпоредбите на член 5, параграф 2, буква б) и параграф 5, без да се възпрепятстват притежателите на права да приемат адекватни мерки по отношение на броя на копията в съответствие с тези разпоредби.

Технологичните мерки, приложени доброволно от притежателите на права, включително тези, приложени в изпълнение на мерките, приети от държавите-членки, се ползват от правната защита, предвидена в параграф 1.

Разпоредбите на първа и втора алинея не се прилагат за творби или други обекти, защитени от закона, предоставени на разположение на публиката съгласно договорените условия на споразумение по такъв начин, че отделните лица от публиката да имат достъп до тях от място и по време, индивидуално избрано от тях.

Когато този член се прилага в контекста на Директиви 92/100/ЕО и 96/9/ЕО, настоящият параграф се прилага *mutatis mutandis*.

Член 7

Задължения относно информация за режима на правата

1. Държавите-членки предвиждат адекватна правна защита срещу всяко лице, което извършва съзнателно без разрешение, някое от следните действия:

- а) премахване или промяна на представена в електронна форма информация за режима на правата;
- б) разпространението, вноса с цел разпространение, излъчването, разгласяването или предоставянето на разположение на публиката на произведения или на други обекти, защитени по силата на настоящата директива или на глава III на Директива 96/91/ЕО, от които е била премахната или изменена представена в електронна форма информация за режима на правата без разрешение,

ако такова лице знае или има достатъчно основания да предполага, че като извършва това, то подбужда, позволява, улеснява или прикрива нарушаване на авторското право или на сродните му права, както е предвидено от закона или на *sui generis* право, предвидено в глава III на Директива 96/91/ЕО.

2. По смисъла на настоящата директива изразът „информация за режима на правата” означава всяка информация, предоставена от притежателите на права, която идентифицира произведението или друг защитен обект, посочен в тази директива или обхванат от *sui generis* право, предвидено в глава III на Директива 96/91/ЕО, автора или друг притежател на права или информация за условията за използване на произведението или друг защитен обект, както и номер или код, представляващи такава информация.

Първата алинея се прилага, когато някой от тези елементи на информацията е приложен към копието или се отбелязва във връзка с разгласяването на публиката на произведение или друг обект, определен от тази директива или обхванат от *sui generis* право, предвидено в глава III на Директива 96/91/ЕО.

ГЛАВА IV

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 8

Санкции и средства за правна защита

1. Държавите-членки предвиждат съответни санкции и средства за правна защита по отношение на нарушения на правата и задълженията, определени в настоящата директива и вземат всички необходими мерки, за да гарантират прилагането на тези санкции и средства за правна защита. Санкциите са ефективни, пропорционални и разубеждаващи.

2. Всяка държава-членка взема необходимите мерки, за да гарантира притежателите на права, чиито интереси са засегнати от нарушаващата дейност, извършена на тяхна територия, могат да предявят иск за щети и/или поискат налагането на съдебна забрана и, при необходимост, изземване на материала на нарушението, както и на съоръжения, продукти или компоненти, посочени в член 6, параграф 2.

3. Държавите-членки гарантират притежателите на права да могат да поискат издаването налагането на съдебна забрана срещу посредници, чиито услуги се използват от трети лица за нарушаване на авторското право или на сродно на него право.

Член 9

Продължително прилагане на други правни разпоредби

Настоящата директива не накърнява разпоредбите, отнасящи се по-специално до патентното право, търговските марки, правата върху дизайна, полезните модели, топографиите на полупроводниците, печатарските шрифтове, условен достъп, достъп до кабела на радио- и телевизионните услуги, опазване на националните съкровища, изискванията по отношение на правния депозит, законодателството в областта на ограничителните практики и нелоялната конкуренция, търговските тайни, сигурността, поверителността, защита на данните и на личния живот, достъп до публични документи, договорното право.

Член 10

Прилагане по време

1. Разпоредбите на настоящата директива се прилагат по отношение на всички произведения и други обекти, посочени в настоящата директива, които на 22 декември 2002 г. са защитени от законодателството на държавите-членки в областта на авторското право и сродните му права, или които отговарят на критериите за защита съгласно разпоредбите на настоящата директива или разпоредбите, посочени в член 1, параграф 2.
2. Настоящата директива се прилага, без да накърнява сключените актове и придобитите права преди 22 декември 2002 г.

Член 11

Технически изменения

1. С настоящото Директива 92/100/ЕИО се изменя както следва:
 - а) Член 7 се заличава;
 - б) Член 10, параграф 3 се заменя със следния текст:

„3. Ограничението се прилага само в някои специални случаи, които не противоречат на нормалното използване на обекта и не увреждат необосновано законните интереси на притежателя на правото”.
2. Член 3, параграф 2 от Директива 93/98/ЕИО се заменя със следния текст:

„2. Правото на продуцентите на звукозаписи изтича 50 години след извършване на фиксирането. Въпреки това, ако звукозаписът е законно

публикуван в този период, гореупоменатите права изтичат 50 години след датата на първото законно публикуване. Ако не е извършено законно публикуване в посочения период в първото изречение и звукозаписът е законно разгласен на публиката в този период, горепосочените права изтичат 50 години от датата на първото законно разгласяване на публиката.

Въпреки, ако поради изтичане на срока на закрила, дадена съгласно настоящия параграф във версията му преди изменението с Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 22 май 2002 г. относно хармонизиране на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество^(*) правата на продуцентите на звукозаписи не са вече закриляни на 22 декември 2002 г., този параграф не може да има за резултат да закриля отново тези права отново.

(*) ОВ L 167, 22.6.2001 г., стр. 10.”

Член 12

Заклучителни разпоредби

1. Най-късно до 22 декември 2004 г. и на всеки три години след това Комисията представя на Европейския парламент, на Съвета и на Икономическия и социален комитет доклад за прилагането на настоящата директива., в който, *inter alia*, въз основа на конкретна информация, предоставена от държавите-членки, разглежда, по-специално, прилагането на членове 5, 6 и 8 с оглед на развитието на цифровия пазар. В случай на член 6, тя разглежда по-специално дали този член осигурява достатъчно ниво на закрила и дали действия, разрешени от закона, са неблагоприятно засегнати от използването на ефективни технически мерки. Тя представя при необходимост, и по-специално, за да гарантира функционирането на вътрешния пазар съгласно член 14 от Договора, предложения за изменение на настоящата директива.

2. Закрилата на правата, сродни на авторското право, предвидена от настоящата директива, запазва и не засяга по никакъв начин закрилата на авторското право.

3. С настоящата директива се създава Комитет за контакти. Той се състои от представители на компетентните власти на държавите-членки. Той се председателства от представител на Комисията и заседава или по инициатива на председателя или по искане на делегацията на държава-членка.

4. Задачите на комитета са:

- а) да разглежда въздействието на настоящата директива върху функционирането на вътрешния пазар и да сигнализира за евентуални трудности;
- б) да организира консултации по всички въпроси, произтичащи от прилагането на настоящата директива;

в) да улеснява обмена на информация за съответното развитие на законодателството и на съдебната практика, както и за съответното икономическо, социално, културно и технологично развитие;

г) да действа като форум за оценка на цифровия пазар на произведения и други обекти, включително копиране за лично ползване и използването на технологични мерки.

Член 13

Прилагане

1. Държавите-членки въвеждат в сила закони, подзакони и административни разпоредби, необходими, за да се съобразят с приложението на настоящата директива преди 22 декември 2002 г. Те незабавно информират Комисията за това.

Когато държавите-членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текста на разпоредбите на националното си законодателство, които приемат в областта, регулирана от настоящата директива.

Член 14

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила в деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейските общности*.

Член 15

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 22 май 2001 година.

За Европейския парламент:

Председател

N.FONTAINE

За Съвета:

Председател

M.WINBERG